

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

06 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Anenii Noi din 23 decembrie 2015 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 februarie 2016, declarat de inculpatul

*Calmîc Iurii Valentin, născut la 24 august 1966,
originar și domiciliat în s. Geamăna, r-nul Anenii Noi*

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 14.10.2014 - 23.12.2015;

instanța de apel: 21.01.2016 - 08.02.2016;

instanța de recurs: 13.04.2016 - 06.06.2016.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursului în cauză în baza actelor din dosar,

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Anenii Noi din 23 decembrie 2015, inculpatul Calmîc Iurii, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal, și i-a fost stabilită pedeapsa de 1 an închisoare.

Conform art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate inculpatului Calmîc Iurii, pe un termen de probațiune de 1 an.

2. Pentru pronunțarea sentinței, instanța de fond a constatat că, inculpatul Calmîc Iurii la 17 iulie 2014, aproximativ la 21:15 min., aflându-se în sat. Geamăna, raionul Anenii Noi, fiind în relații ostile cu consăteanul Tărîță Igor, ajungându-l pe ultimul în marginea satului, având asupra sa arma proprie de vânătoare de model „MP-133”, l-a amenințat cu moartea, exprimându-se că îl împușcă și a îndreptat în direcția acestuia arma, dar a fost imobilizat și i-a fost luată arma.

3. Nefiind de acord cu sentința, inculpatul Calmîc Iurii a declarat apel prin care a solicitat casarea sentinței și rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei hotărâri prin care inculpatul să fie achitat pe motiv că nu a săvârșit infracțiunea imputată.

În motivarea apelului, inculpatul a indicat că, sentința este neîntemeiată și pasibilă casării din considerentele că instanța la emiterea acestei sentințe nu a ținut cont de abaterile și ilegalitățile procesuale admise de organul de urmărire penală și de probele examinate în ședințele de judecată, dând o apreciere eronată a probelor cercetate în ședința de judecată.

Totodată, inculpatul a menționat că, partea vătămată a dus organul de urmărire penală în eroare cât și instanța de judecată referitor la cele întâmplate, urmărind doar un singur scop de răzbunare și nerestituirea datoriilor față de inculpat prin prisma acestui dosar inventat.

3.1. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței în partea ce ține de pedeapsa stabilită și condamnarea inculpatului Calmîc Iurii, în baza art. 155 Cod penal, la 1 an de închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, iar măsura preventivă de aplicat arestul preventiv, cu luarea inculpatului Calmîc Iurii, sub strajă din sala de judecată.

În motivarea apelului, acuzarea a invocat că, instanța de judecată corect a calificat acțiunile inculpatului și calificarea juridică nu se contestă, însă pedeapsa stabilită inculpatului o consideră prea blândă și neproportională cu pericolul social a acțiunilor criminale comise.

3.2. Nefiind de acord cu sentința în cauză, partea vătămată Tărîță Igor și avocatul Podlisnic Dorin în numele acestuia, au depus apel comun prin care au solicitat casarea parțială a sentinței în ceea ce privește.

În motivarea apelului, au invocat că nu sunt de acord cu sentința în partea ce ține de stabilirea pedepsei aplicate inculpatului, deoarece o consideră ca fiind una blândă și inequitabilă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 februarie 2016, au fost respinse apelurile declarate, ca nefondate.

4.1. În motivarea deciziei, instanța de apel a conchis, că instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului Calmîc Iurii, care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare. Întru confirmarea vinovăției inculpatului Calmîc Iurii, instanța de apel a reținut următoarele probe, administrate și cercetate de către instanța de fond și verificate în instanța de apel:

- *declarațiile inculpatului Calmîc Iurii;*
- *declarațiile părții vătămate Tărîță Igor;*
- *declarațiile martorilor: Postică Grigore, Tărîță Anatolii;*

- proces-verbal de consemnare a plângerii verbale din 17 iulie 2014, depusă de Tărîță Igor prin care a solicitat organelor de drept să i-a măsuri în conformitate cu legislația în vigoare cu cet. Calmîc Iurii, care la data de 17 iulie 2014, în s. Geamăna r-ul Anenii Noi aproximativ la orele 21:30 min. având la sine o armă de foc cu care l-a amenințat cu omor. (f.d. 11);

- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 17 iulie 2014 (f.d. 12);

- ordonanță de ridicare din 18 iulie 2014 în urma căreia s-a ridicat o armă cu țeavă lisă de model BAIKAL calibru 12, seria „MP-133” cu nr. 1113310154 și cele 3 cartușe (f.d. 36);

- procesul-verbal de examinare a obiectului din 01 august 2014, a armei de vânătoare de model „MP-133” și a celor 3 cartușe care erau în armă. (f.d. 39-40);

- legitimația pe numele lui Calmîc Iurii potrivit căruia este proprietarul armei de vânătoare de model „MP-133”.(f.d. 42);

- proces-verbal de confruntare din 02 septembrie 2014, între partea vătămată Tărîță Igor și bănuitul Calmîc Iurii (f.d. 80);

- decizia de sancționare a lui Calmîc Iurii cu amendă 20 u. c. echivalentul a 400 lei din data de 26.01.2014 pentru încălcarea regulilor de port armă. (f.d. 86);

- proces-verbal de confruntare din 09 septembrie 2014 dintre martorul Tărîță Anatol și bănuitul Calmîc Iurii (f.d. 93).

Astfel, prima instanță corect a constatat că prin acțiunile sale inculpatul Calmîc Iurii a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 155 Cod penal.

De asemenea, instanța de fond a argumentat deplin poziția adoptată, cât din punct de vedere a cercetării în ansamblu a circumstanțelor cauzei, atât și din punct de vedere a prevederilor legale.

Așadar, instanța de apel a reținut că declarațiile inculpatului Calmîc Iurii, date în cadrul cercetării judecătorești precum că, nu a comis fapta ce i se impută contravin declarațiilor martorilor părții acuzării, care au fost audiați în ședința de judecată sub jurământ, aceste depoziții fiind consecvente și confirmate de probele materiale cercetate în cadrul instanței de fond, care au fost verificate în cadrul ședinței instanței de apel.

Mai mult, argumentul apărării precum că, instanța de fond incorect a apreciat probele administrate, concluzionând vinovăția inculpatului, nu au fost reținute de către instanța de apel, or instanța de fond a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării și just a adoptat o sentință de condamnare în privința inculpatului Calmîc Iurii în baza art. 155 Cod penal.

Totodată, instanța de apel a indicat că, instanța de fond corect a apreciat critic declarațiile inculpatului Calmîc Iurii, acestea fiind considerate o metodă de apărare, deoarece aceste declarații vin în contradicție cu starea lucrurilor de fapt cât și probele existente pe dosar, inclusiv cu depozițiile părții vătămate Tăriță Igor, conform cărora inculpatul era violent și agresiv spunând că îl împușcă, în același timp intrând în mașină și luând o pușcă, pe care el împreună cu Postică Grigore, i-au smuls-o apropiindu-se de inculpat.

Cu privire la argumentul invocat de inculpat și anume faptul că instanța de fond nu poate și nici nu era în drept să admită la baza sentinței declarațiile martorului Ciaica Veaceslav, instanța de apel l-a respins, or în sentința instanței de fond nu au fost incluse la probele care dovedesc fapta săvârșită de inculpat declarațiile acestui martor, mai mult, în ședința instanței de fond de nenumărate ori a fost dispusă aducerea silită a acestuia, iar acesta fiind peste hotarele țării a fost în imposibilitate de către organele de poliție de a fi prezentat, în sensul dat, în ședința instanței de fond au fost date citire declarațiilor martorului Ciaica Veaceslav.

Mai mult, inculpatul a invocat că nu se confirmă prin nimic faptul amenințării cu omor a cet. Tăriță Igor, și precum că a fost amenințat cu arma de vânătoare, însă instanța de apel nu a reținut acest argument, or instanța de fond a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod procedură penală, și coroborării și just a adoptat o sentință de condamnare în privința inculpatului Calmîc Iurii în baza art. 155 Cod penal. Or, aceste argumente au fost combătute de declarațiile martorului acuzării Postică Grigore, care în cadrul ședinței instanței de apel a declarat că l-a deposedat pe Calmîc Iurii de obiectul scos din mașină, care s-a dovedit a fi armă.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că instanța de fond corect a menționat faptul că, vinovăția inculpatului se dovedește prin declarațiile părții vătămate și a martorilor, apreciind ca veridice declarațiile acestora, deoarece sunt consecvente, se completează reciproc, date sub jurământ, fiind avertizați de răspundere penală pentru declarații false, iar temei de a nu crede acestor declarații instanța de judecată nu a avut, or potrivit art. 24 Cod de procedură penală, părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind investite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor. Instanța de judecată pune la baza sentinței numai acele probe la cercetarea cărora părțile au avut acces în egală măsură. Părțile în procesul penal își aleg poziția, modul și mijloacele de susținere a ei de sine stătător, fiind independente de instanță, de alte organe ori persoane.

Instanța de judecată acordă ajutor oricărei părți, la solicitarea acesteia, în condițiile prezentului cod, pentru administrarea probelor necesare.

În acest sens, instanța de apel a respins argumentele invocate de către inculpat în apelul declarat, precum că declarațiile părții vătămate poartă un caracter instrucțional și mincinos, fiind declarații inventate și false, or declarațiile părții vătămate nu au fost schimbate pe parcursul urmăririi penale, fiind aceleași atât în cadrul cercetării judecătorești cât și în instanța de apel, acestea fiind consecvente, se completează reciproc, date sub jurământ, fiind avertizat de răspundere penală pentru declarații false, iar temei de a nu crede acestor declarații instanța de apel nu a găsit.

Totodată, instanța de apel a respins argumentele inculpatului cu privire la faptul că unicul martor ocular este Postică Grigore, iar prin declarațiile sale s-a confirmat nevinovăția inculpatului, or în cadrul ședinței instanței de fond, precum și în apel martorul Postică Grigore, fiind audiat a comunicat instanței că, inculpatul a intrat în mașină după ceva și el ca să se asigure, văzând că este un pericol, s-a apropiat și când inculpatul se întorcea spre ei cu obiectul luat din mașină, a apucat de acest obiect, care era o armă și i l-a luat, iar inculpatul a căzut într-un genunchi, menționând că arma nu a fost îndreptată în adresa cuiva, nici nu a văzut că e armă. Deci, declarațiile martorului Postică Grigore instanța de apel le apreciază ca veridice fiind consecvente, date sub jurământ.

De asemenea, instanța de apel a reținut că pe parcursul judecării cauzei penale nu s-au constatat circumstanțe, care ar putea provoca dubii în veridicitatea declarațiilor martorilor, deoarece în cadrul urmăririi penale și în cadrul cercetării judecătorești dâșii au dat aceleași declarații.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel a respins argumentul apelantului Calmîc Iurii și anume că, de către organul de urmărire penală au fost admise abateri la procedura penală care nu pot fi reparate, or actele invocate de către acesta nu au fost contestate de ultimul în modul prevăzut de lege la finele urmăririi penale, astfel în procesul-verbal de prezentare a materialelor de urmărire penală din 25.09.2015 (f.d. 111) învinuitul Calmîc Iurii și avocatul său nu au înaintat careva cereri, obiecții.

De asemenea, instanța de apel nu a reținut argumentul invocat de inculpat, și anume că, acesta nu a săvârșit careva acțiuni ilegale, nu a amenințat cu arma și nu a îndreptat arma în direcția persoanelor date, solicitând să pronunțe o sentință de achitare în privința acestuia, deoarece acesta nu a săvârșit o asemenea infracțiune, or nerecunoașterea vinei de către inculpat, a fost apreciată de instanță drept

metodă de apărare, ca încercare de a se eschiva de la răspunderea penală, folosindu-se de dreptul lui procesual de a nu recunoaște vina.

Argumentele procurorului precum că, la stabilirea pedepsei instanța de fond nu a luat în considerație faptul că, aplicarea art. 90 Cod penal, este contrară prevederilor art. 2 alin. (2) Cod penal, și aceasta diminuează acel factor de abținere de la comiterea unor asemenea infracțiuni care nu a regretat acțiunile sale infracționale, instanța de apel le-a considerat neîntemeiate, deoarece acestea nu sunt recunoscute ca fiind circumstanțe agravante, or recunoașterea vinovăției și căința sinceră sunt cu titlu de drepturi și nicidecum obligațiuni, ceea ce a și fost luat în considerație de către prima instanță, aplicând o pedeapsă cu închisoare și cu suspendare condiționată, or nu s-au aplicat pedepse mai blânde prevăzute de sancțiunea art. 155 Cod penal, cum ar fi munca neremunerată în folosul comunității.

Plus la toate, cât pe parcursul urmăririi penale, atât și la cercetarea judecătorească nu au fost stabilite careva circumstanțe agravante, ce ar întemeia posibila aplicare a unei pedepse mai aspre.

În acest context, au fost respinse și argumentele invocate în apelul comun al părții vătămate Tăriță Igor și avocatului acestuia, și anume faptul că în privința inculpatului Calmîc Iurii, a fost aplicată o pedeapsă prea blândă, fiind neîntemeiată și inechitabilă.

La stabilirea categoriei pedepsei, instanța de apel a indicat că, prima instanță conform art. 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite că, aceasta face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, de motivul comiterii faptei, de persoana celui vinovat.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către inculpat invocând temeiul expres prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea hotărârilor anterioare cu trimiterea cauzei penale spre rejudecare în aceeași instanță de apel, de către un alt complet de judecată.

Recurentul în motivarea recursului declarat, invocă faptul că, instanța de apel a dat o apreciere greșită probelor prezentate de către partea apărării, iar la baza condamnării au pus declarațiile părții vătămate.

Totodată, recurentul indică că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, și anume asupra încălcărilor de procedură și interpretarea eronată a declarațiilor martorilor.

5.1. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de către inculpatul Calmîc Iurii, solicitând respingerea acestuia, cu menținerea

hotărârii contestate, menționând netemeinicia cerințelor solicitate de către recurent, deoarece recurentul solicită reaprecierea probelor, iar un asemenea temei nu se regăsește în prevederile art. 427 Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului respectiv pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că, acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În conformitate cu art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs și numai în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces.

Instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului.

Raportând prevederile normelor citate la circumstanțele cauzei, Colegiul penal reține, că la caz, inculpatul își întemeiază recursul ordinar declarat pe temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care pot fi divizate în mod convențional în următoarele părți componente:

- 1) *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel;*
- 2) *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar;*
- 3) *instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția.*

Recurentul invocă prima parte componentă și anume, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, totodată menționând că decizia se bazează pe presupuneri fiind contrară dispozițiilor art. 389 alin. (2) Cod de procedură penală.

În sensul vizat și cu privire la argumentele invocate în recursul ordinar (*pct. 5 din decizie*), în care nu se conțin erori de drept, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4.1. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpatului și încadrarea juridică justă a acțiunilor infracționale ale acestuia în strictă

conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, fiecare probă fiind apreciată în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Colegiul penal conchide că, instanța de apel s-a pronunțat detaliat și argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apelul apărării și reproduse în recursul ordinar (*f.d.* 217-228). Mai mult, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în *pct.* 5 din prezenta decizie, este întemeiat pe probe greșit interpretate și anume indicând că, instanța de apel a luat în considerației eronat declarațiile care se contrazic ale martorilor audiați în instanță.

Colegiul penal, menționează că declarațiile martorilor confirmă vinovăția inculpatului, acestea fiind consecutive pe parcursul urmăririi penale și a judecării cauzei, fiind confirmate și de materialele dosarului.

Instanța de recurs, analizând textul deciziei atacate constată că, temeiul invocat de către recurent și prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, cuprinzând și motivele pe care se întemeiază soluția adoptată.

În același context, în vederea respingerii argumentelor din recurs invocat privitor la chestiunea de apreciere a probelor, Colegiul penal amintește că la etapa judecării recursului nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele ierarhic inferioare, acestea fiind atributul exclusiv al instanțelor de fond și de apel.

Deci, Colegiul penal nu va examina criticile referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci va verifica, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanța de fond și cea de apel, corectitudinea condamnării inculpatului Calmîc Iurii, privind învinuirea imputată acestuia prin rechizitoriu.

Totodată, Colegiul penal pe această linie de considerente ține să specifice că, pentru a constitui caz de casare, eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică. Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin

ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține. În cauza respectivă o atare eroare nu a fost constatată de către instanța de recurs.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea atacată cuprinde motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, că vinovăția inculpatului a fost dovedită pe deplin și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat. Prin urmare, odată ce recursul de pe rol este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 februarie 2016, de inculpatul *Calmîc Iurii Valentin*, în propria cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Publicată integral la **22 iunie 2016**.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan